

МВС УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ ІМЕНІ Е. О. ДІДОРЕНКА

КОДЕКС ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ
ЛУГАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ ІМЕНІ Е. О. ДІДОРЕНКА

Затверджено
Конференцією трудового колективу
Луганського державного університету
внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка
« 02 » _____ грудня _____ 2022 року

ПРЕАМБУЛА

Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка (далі - Університет) визнає дотримання норм етичної поведінки всіма учасниками університетської спільноти однією з важливих передумов успішної реалізації місії – залишення вагомого внеску в суспільний розвиток через дослідження, формування нових знань, їх поширення, а також підготовку соціально відповідальних, активних і творчих особистостей та конкурентних фахівців.

Для підтримання репутації та розвитку єдиної організаційної культури Університету з огляду на суспільний запит щодо високих морально-етичних якостей фахівців було розроблено та затверджено Конференцією трудового колективу цей «Кодекс етичної поведінки Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка» (далі – Кодекс).

Кодекс розроблено відповідно до загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Етичного Кодексу вченого України, Статуту Університету, Положення про академічну доброчесність у Луганському державному університеті внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших нормативних документів.

1. СФЕРА ДІЇ КОДЕКСУ

1.1. Кодекс установлює правила етичної поведінки всіх учасників освітнього процесу, якими вони мають керуватися у своїй діяльності під час навчання чи надання освітніх послуг.

1.2. Дія Кодексу поширюється на всіх учасників освітнього процесу в Університеті, до яких належать керівники всіх рівнів, наукові та науково-педагогічні працівники, адміністративні працівники та допоміжний персонал, здобувачі вищої освіти, а також батьки або опікуни/піклувальники здобувачів вищої освіти.

2. ЦІННОСТІ ТА ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Ключовими цінностями Університету, на яких базуються організаційна культура та стандарти етичної поведінки, є академічна свобода; інституційна автономія; якість та цілісність наукової й освітньої діяльності; повага до соціально-культурного розмаїття; збалансований розвиток особистості.

2.2. Загальними принципами, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу в Університеті, є:

2.2.1. *Принцип законності.* У своїй діяльності учасники освітнього процесу суворо дотримуються приписів чинних законів, підзаконних нормативних актів у сфері освіти та внутрішніх нормативних актів, а також стимулюють до цього інших.

2.2.2. *Принцип справедливості.* У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності.

2.2.3. *Принцип взаємної довіри та співпраці.* Атмосфера довіри спонукає до вільного обміну ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці, усуває бар'єри та страхи, що результати діяльності можуть бути запозичені, кар'єра та репутація безпідставно спаплюжені.

2.2.4. *Принцип чесності та порядності.* В освітній та педагогічній діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо учасники освітнього процесу зобов'язані діяти чесно, бути відвертими та не висувати неправдивих тверджень.

2.2.5. *Принцип компетентності та професіоналізму.* Усі учасники освітнього процесу в Університеті зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності в роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього й наукового рівня.

2.2.6. *Принцип спільної та індивідуальної відповідальності за результати діяльності.* Усі учасники освітнього процесу мають бути відповідальними за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе особисті або спільні зобов'язання.

2.2.7. *Принцип критичного аналізу та взаємоповаги до обґрунтованих думок.* Повага в університетському середовищі має бути взаємною, проявлятися як до інших, так і до себе. Кожен має право критично оцінювати власні та чужі результати діяльності й водночас зобов'язаний поважати й цінувати відмінні, а іноді й протилежні, думки та ідеї.

2.2.8. *Принцип відкритості та прозорості.* Задля уникнення зловживань службовим становищем виборними чи призначеними представниками в Університеті всі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, мають бути прозорими та зрозумілими.

2.3. Дотримання зазначених принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетського товариства.

3. ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ

3.1. Загальним етичним стандартом в Університеті є виконання таких обов'язків:

- дотримуватися вимог чинного законодавства України, нормативних актів Університету та загальноприйнятих правил поведінки;
- шанувати історію, традиції, ім'я й символіку Університету;
- сприяти ефективній діяльності Університету, підтриманню його позитивного іміджу та репутації;
- поважати права і свободи, честь і гідність особи, не допускати будь-яких домагань (зокрема і сексуальних), приниження, експлуатації будь-якого характеру;
- уникаючи дискримінації, коректно, увічливо, толерантно ставитися до кожного члена університетської спільноти та гостей Університету незалежно від статі, віку, посади, статусу, культурних, расових, національних відмінностей, соціального або географічного походження, стану здоров'я, політичних поглядів, релігійних переконань, сексуальної орієнтації тощо;
- дотримуватися норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації;
- дотримуватися правил академічної доброчесності, визначених Положенням про академічну доброчесність у Луганському державному університеті внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. Зокрема, утримуватися від списування, плагіату, фальсифікації та/або допомоги іншим у таких діях, коректно цитувати й наводити джерела інформації, яка використовується в науково-освітній діяльності тощо;
- бути пунктуальним, своєчасно реагувати на запити інших членів університетської спільноти, партнерів Університету та/або представників широкої громадськості, дотримуватися встановлених термінів виконання завдань і взятих зобов'язань;
- ефективно та раціонально використовувати ресурси (людські, матеріальні, фінансові, інтелектуальні тощо) Університету та сприяти його збалансованому розвитку;
- відповідально й ощадливо використовувати майно та обладнання Університету (приміщення, меблі, комп'ютерну техніку, телекомунікаційне й мультимедійне обладнання, бази даних, мережі тощо) за безпосереднім призначенням у науково-освітніх цілях, під час виконання посадових обов'язків та/або для професійного розвитку;
- ставитися з довірою та вимогливістю один до одного, обмінюватися досвідом та інформацією в межах університетської спільноти, надавати потрібну підтримку для досягнення найвищих результатів діяльності;

- виявляти ініціативу щодо підвищення якості науково-освітньої діяльності;
- не поширювати неправдиву та/або неперевірену інформацію про Університет або членів університетської спільноти, не розкривати конфіденційну інформацію та персональні дані інших осіб;
- не виступати від імені Університету або його структурного підрозділу без спеціальних повноважень;
- утримуватися від будь-яких форм поведінки, що має ознаки корупції або пов'язаної з корупцією, повідомляти керівництву Університету про будь-які прояви корупції, дотримуватися правил етичної поведінки, визначених Розділом VI Закону України «Про запобігання корупції», інших вимог антикорупційного законодавства України;
- дотримуватися правил безпеки, гігієни праці, підтримувати чистоту й порядок та здоровий спосіб життя;
- вирішувати конфліктні ситуації конструктивно, в атмосфері взаєморозуміння та поваги, предметно та справедливо в усіх ситуаціях як у межах, так і поза Університетом уникати будь-яких дій, а також висловлювань, які суперечать етичним нормам і можуть завдати шкоди іншим людям та/або репутації, майну, фінансовому стану Університету.

3.2. Специфічним етичним стандартом в Університеті є дотримання корпоративної етики окремими групами осіб, визначеними в цьому розділі. Корпоративна етика передбачає потребу щодо узгодження своєї поведінки з відповідними специфічними етичними стандартами.

3.2.1. Керівники всіх рівнів зобов'язані:

- виявляти лідерські якості та високий професіоналізм, бути взірцем етичної поведінки та допомагати іншим членам університетської спільноти в розвитку такої поведінки;
- поширювати ключові цінності серед працівників Університету та його здобувачів, упроваджувати культуру постійного вдосконалення в науково-освітню практику;
- дбати про ефективне використання ресурсів і враховувати економічні та науково-освітні інтереси Університету у своїй діяльності;
- докладати зусилля для забезпечення належних умов роботи працівників та навчання здобувачів вищої освіти;
- підтримувати баланс між реалізацією права академічної свободи та забезпеченням продуктивної науково-освітньої діяльності Університету;
- сприяти відкритості та прозорості науково-освітнього пошуку;
- уживати заходів щодо профілактики порушень норм законодавства, етичних принципів та стандартів поведінки;

- заохочувати співробітників до постійного вдосконалення робочих процесів та надання пропозицій щодо покращень;

- проводити регулярне оцінювання стану організаційної культури та виконання норм Етичного кодексу в Університеті.

3.2.2. Науково-педагогічні працівники зобов'язані:

- визнавати, поважати й забезпечувати свободу думки та слова учасників освітнього процесу;

- здійснювати професійну діяльність на високому якісному рівні, підвищувати наукову кваліфікацію й викладацьку майстерність;

- дотримуватися педагогічної етики;

- дотримуватися принципів наукової етики, уникаючи плагіату, привласнення наукових ідей із неопублікованих джерел, фальсифікацій;

- показувати свою належність до Університету під час опублікування результатів власних наукових досліджень та навчально-методичних робіт, виконаних у межах трудових та інших договірних відносин з Університетом;

- об'єктивно й справедливо оцінювати результати наукової та освітньої діяльності;

- не вчиняти дії, що можуть завдати шкоди іміджу Університету;

- утримуватися від відносин, які можуть заважати ефективному навчанню та об'єктивному оцінюванню результатів наукової та освітньої діяльності, зокрема комерційного партнерства, відносин боржника та кредитора, непередбаченої винагороди тощо.

3.2.3. Адміністративні працівники та допоміжний персонал зобов'язані:

- сумлінно виконувати професійні обов'язки на високому якісному рівні;

- створювати сприятливі умови для ефективної діяльності всіх членів університетської спільноти, розкриття творчого потенціалу учасників науково-освітнього процесу, розвитку організаційної культури;

- мінімізувати бюрократичні процедури до рівня, який забезпечить продуктивність роботи членів університетської спільноти;

- проводити аналіз внутрішньої діяльності та процесів для виявлення можливостей їх поліпшення, запобігання порушень етичних стандартів тощо.

3.2.4. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- шанобливо ставитися до інших учасників освітнього процесу в Університеті та за його межами;

- поважати честь, гідність та особисту недоторканність людини, незважаючи на стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;

- виконувати встановлені вимоги відповідної освітньої програми або затвердженого індивідуального плану, відвідувати навчальні заняття та в установленій термін виконувати всі види завдань;

- використовувати всі можливості, які пропонує Університет, для набуття фахових компетенцій та особистісного розвитку;

- самостійно, уникаючи плагіату й фальсифікацій та дотримуючись установлених вимог, виконувати письмові роботи й інші завдання;

- не списувати та/або не використовувати будь-які недозволені матеріали, носії інформації чи технічні засоби під час заходів проміжного й підсумкового контролю;

- не створювати перешкод навчальному процесу, зокрема від зайвих розмов, використання мобільних телефонів під час занять тощо;

- не надавати безпосередньо або опосередковано неправомірну вигоду чи подарунок іншим членам університетської спільноти з метою схилити їх до протиправного використання службових повноважень; повідомляти керівництву Університету про будь-які прояви корупції;

- надавати підтримку іншим здобувачам, зокрема молодших курсів під час їхнього навчання, адаптації до курсантсько-студентського життя тощо.

3.2.5. Батьки, або опікуни/піклувальники здобувачів вищої освіти відіграють ключову роль у формуванні етичної поведінки здобувачів вищої освіти через:

- формування усвідомлення необхідності дотримання законодавства, чинних у суспільстві морально-етичних норм та цінностей;

- утвердження поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини та до соціально-культурного розмаїття;

- формування культури діалогу, життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, ошадливого ставлення до довкілля;

- сприяння розвитку здібностей, виховання відповідального ставлення до фізичного і психічного здоров'я та навичок здорового способу життя.

3.3. Стандарт етичної поведінки учасників освітнього процесу щодо партнерів Університету та третіх сторін полягає в тому, що кожен член університетської спільноти має:

- дотримуватися загальних і специфічних стандартів етичної поведінки;

- увічливо та з повагою ставитися до партнерів і гостей Університету;

- відповідально ставитися до розвитку відносин із партнерами, спонсорами Університету, органами влади, професійними мережами тощо;

- забезпечувати прозорість використання спонсорської допомоги Університету, отриманої у формі грошей, матеріальних цінностей або послуг;

- не використовувати свої службові повноваження, становище, будь-яке державне та власне майно або кошти Університету в приватних інтересах або для одержання неправомірної вигоди;

- із розумінням ставитися до культурних особливостей та стандартів етичної поведінки іноземних партнерів і гостей Університету.

4. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

4.1. Конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом та обов'язками члена університетської спільноти, що впливає/може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання своїх повноважень та може призвести до негативних наслідків для інших членів університетської спільноти чи Університету загалом і порушити при цьому визначені цим Кодексом етичні принципи та стандарти поведінки.

4.2. Колектив Університету прагне до безконфліктної діяльності, ставлячись з повагою до інтересів, висловлювань та думок кожного з учасників освітнього процесу.

4.3. Для уникнення порушень етичних стандартів унаслідок конфлікту інтересів член університетської спільноти має:

- відмежовувати свою позауніверситетську діяльність та приватні інтереси від посадових обов'язків в Університеті. Виконання зовнішніх контрактних та грантових зобов'язань не мусить вступати в конфлікт зі здійсненням основних видів діяльності;

- уникати конфлікту інтересів, які можуть виникнути через приватні відносини (сімейні, родинні, дружні) з іншими членами університетської спільноти. У разі появи такого конфлікту інтересів треба знаходити прозоре та справедливе для всіх рішення.

4.4. У разі вирішення конфліктів сторони дотримуються принципів відкритості, професіоналізму, справедливості, неупередженості, поваги до честі та гідності людини.

5. АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

5.1. Кожен член університетської спільноти має ознайомитися з Кодексом, дотримуватися його вимог та розуміти персональну відповідальність перед іншими за свою діяльність і поведінку.

5.2. В Університеті заохочується поведінка, яка варта визнання та наслідування, як взірцева. Особам, які демонструють високі морально-етичні якості, можуть надаватися особливі відзнаки від Університету.

5.3. Кожна особа, зокрема, член університетської спільноти, має можливість звернутися до керівництва Університету з письмовою або усною

заявою про факти порушення норм, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією чи підготовки про можливість такого порушення, які стали їй відомі. Кожен член університетської спільноти також може скористатися правом звернутися до керівника вищого рівня. Особи, які повідомляють про порушення або ймовірне порушення, мають гарантію захисту від переслідування.

5.4. У разі виникнення конфліктної ситуації невідкладно інформуються сторони конфлікту, зокрема відповідні керівники, що мають можливості для швидкого та ефективного вирішення конфліктної ситуації. Конфлікти вирішуються незалежними представниками, зосібна керівниками, з урахуванням інтересів кожної сторони конфлікту.

5.5. У разі виникненні етичних конфліктів між членами університетської спільноти оптимальним способом розв'язання є добровільне примирення. За неможливості врегулювання конфлікту в робочому порядку кожна особа може подати заяву ректорові Університету для ініціювання вирішення конфліктів.

5.6. Прийняття рішень, що впливають на інтереси більшості членів університетської спільноти, має спиратися на їх попереднє громадське обговорення.

5.7. У разі виникнення ситуацій та/або питань, не врегульованих цим Кодексом, кожний учасник університетської спільноти має проконсультуватися з керівником або уповноваженим з антикорупційної діяльності в Університеті. Для зовнішнього врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів застосовуються норми Закону України «Про запобігання корупції».

5.8. Порушення положень Кодексу, за наявності ознак юридичної відповідальності, підлягає розгляду згідно з вимогами чинного законодавства. Конкретні види санкцій та способи дисциплінарного впливу, особливості їх застосування можуть визначатися відповідним Положенням.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Кодекс набуває чинності з моменту його ухвалення Конференцією трудового колективу та відповідно до наказу ректора Університету.

6.2. Положення Кодексу можуть змінюватися та доповнюватися лише за рішенням ученої ради.

6.3. Кодекс оприлюднюється на офіційному сайті Університету та доводиться до відома співробітників і науково-педагогічних працівників під особистий підпис відділом кадрового забезпечення, а до відома здобувачів вищої освіти – керівництвом факультетів.